פרשת שלח
כ"א בסיון, תשפ"ו

דרך הבעש"ט
דרך אמונה פשוטה וקלה

דרך הבעל שם טוב

מופץ ב-17,000 עותקים

גיליון לשבת קודש | מאת הרב שי עטרי שליט"א

עפ"י דרכו של הרה"צ ר' אשר פריינד זיע"א

העלון מוקדש לרפואת:
נעמי בת פנינה
איילה חן בת אודליה
רוחמה חנה בת חיה שרה
יגל שמעון בן תהילה
בתושח"י

פנינים על הפרשה

החסד שבתוך הגזירה

שלח לך אנשים (יג, ב)

רש"י מבאר שהמילה "לך" פירושה שהקב"ה אמר למשה רבינו "שלך לך - לדעתך. אני איני מצווה אותך".

גם לאברהם אבינו אמר ה' "לך לך", ושם פירש רש"י שהכוונה היא "להנאתך ולטובתך". כאן עולה שאלה מתבקשת: האם גם כאן, בפרשת המרגלים, שייך לומר שהקב"ה אמר למשה "שלח לך" כדי לרמוז לו שאם ישלח מרגלים לארץ ישראל, תצמח לו טובה והנאה מכך? הרי שליחת המרגלים הובילה בסופו של דבר לחטאם של המרגלים, למותם של דור המדבר, ואף לידי כך שמשה רבינו לא ייכנס לארץ.

כתוב בחז"ל שבשל ביטולו המוחלט של משה רבינו לקדוש ברוך הוא, זכה משה לכך שכל דבר שהוא עסק בו קיבל תוקף של נצחיות. כך למשל, הגמרא (סוטה, א) מציינת כי המשכן שבנה משה לא נחרב מעולם אלא נגנז, כיוון שמעשי ידיו של משה הם נצחיים.

על כן, אילו היה משה רבינו נכנס לארץ ובונה בעצמו את בית המקדש, המבנה של בית המקדש היה הופך לנצחי ובלתי ניתן להריסה. במבט ראשון זה נראה כדבר חיובי, אך טמונה בכך סכנה קיומית לעם ישראל: כאשר העם יחטא ויתחייב כליה, לא תהיה אפשרות "לכלות את החימה על עצים ואבנים" ולהחריב את בית המקדש, שכן הבית שבנה משה אינו יכול להיחרב. במצב כזה, היה הקדוש ברוך הוא נאלץ להפנות את כעסו ישירות כלפי עם ישראל, חס ושלום.

סיבה נוספת לכך שמשה רבינו לא נכנס לארץ, כתובה במדרש (במדבר רבה יט, יג), שמשום שנגזר על דור המדבר למות ולהיקבר במדבר, לא היה ראוי שהרועה, משה רבינו, ייכנס אל המנוחה והנחלה בעוד שצאנו, הדור שהוציא ממצרים, יישאר קבור במדבר. משה לא נכנס לארץ ישראל, כדי לקום יחד איתם בתחיית המתים.

מעתה ניתן להבין כיצד שליחת המרגלים הייתה למעשה "לטובתך" - לטובתו של משה: "הנאתו וטובתו" של משה היו רצונו בטובת עם ישראל. ולכן, כיון ששלח מרגלים וכתוצאה מכך נגזרה גזירת מיתה על דור המדבר, הוצרך משה, הרועה של עם ישראל, להישאר עימם במדבר, לא להיכנס לארץ ישראל ולא לבנות את בית המקדש. ומכיון שמשה רבינו לא בנה את בית המקדש, היה ניתן להחריב את בית המקדש ובכך ניצל עם ישראל מכליה מוחלטת, וזו הייתה ההנאה והטובה של משה רבינו.

רואים כאן, שאפילו בתוך הגזירות והצרות הקשות ביותר, הקב"ה טומן זרעים של תקווה וישועה לעם ישראל. מהלך אלוקי זה מלווה את עם ישראל בכל הדורות. המעיין בתולדות עם ישראל ימצא שדווקא מתוך התקופות הקשות של עם ישראל, באו לאחר מכן תקופות של פריחה ועליה, כך לדוגמה: פריחת התורה שבעל פה התרחשה דווקא אחרי חורבן הבית ויצאת העם לגלות. בזמן אמת, המצבים הללו נראים כחורבן מוחלט, אך במבט של שנים לאחור, ניתן לראות כיצד דווקא מתוך השברים הללו צמח עם ישראל והתורה התפשטה וגדלה יותר מכפי שהיה קודם לכן.

בין אם מדובר באדם החווה אכזבה קטנה, ובין אם מדובר באירועים היסטוריים המטלטלים את כל האומה, התורה מלמדת אותנו להביט על הדברים במבט של סבלנות ואמונה. כי גם בתוך המצבים הנראים כגזרות הקשות ביותר, הקב"ה הופך את הכאב לישועה, ואת ה"בכיה הגדולה" לאמצעי המבטיח את נצחיות האומה.

חברותא לדרך

תצא מהנגב!

"שלח לך" - לדעתך איני מצווה לך, אם תרצה שלח.

משה נמלך בשכינה, והקב"ה אומר: אני אמרתי להם שהיא טובה, חייהם - שאני נותן להם מקום לטעות.

הגמרא (סוטה לד.) אומרת: אמר ריש לקיש - וכי אדם בורר חלק רע לעצמו? היינו דכתיב "בעיני הדבר" ולא בעיני המקום. ובהמשך: "על פי ה'" - ברשותו, שלא עיכב, שהרוצה ליטמא פותחין לו.

הקדושת לוי מסביר: נאמר "שלח לך אנשים ויתורו", ולשון "לתור" היא מלשון תורה - שילמדו שם, שתהיה הארץ נוחה להיכבש מכוח התורה והמצוות וישפיעו עליה. אך בפועל נאמר "ויחפרו את הארץ" - מלשון "חפרה החמה", שהגישה שלהם הייתה שכל מעשה בארץ יביא להם בושה. באמת היו יכולים לראות את הטוב והשפע שבארץ ישראל, אך בחרו לראות ההפך.

משה ידע את מצבם והדריך אותם: "וישלח אותם... ויאמר אליהם עלו זה בנגב ועליתם את ההר". אומר רש"י שהנגב זו הפסולת של הארץ, שכן דרך המוכרים שקודם מראים את הפסולת ואחר כך את השבח.

אמנם יש פסולת, אך אל תיתקע שם - יש עוד דברים משובחים. תמשיך לעלות להר, לא להיתקע בפסולת.

ולכן תפסיקו להסתכל על עצמכם כנחיתיים ומסכנים, שנאמר: "ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם". רק לאחר שראו את עצמם כחגבים, זו הייתה גם הסתכלות הזולת עליהם. כשאדם אוחז שהוא מסכן - זו גם הגישה של הזולת כלפיו.

הם לא הסתכלו על הטוב בארץ, אף שהיה מול עיניהם, כי אחזו בעצמם נחיתות ורפיסות.

יש כאן שני שלבים:

א. האדם צריך להתמודד עם הנגב - הפסולת שבו, אך לא להיתקע שם אלא להמשיך.

ב. "ועליתם את ההר" - להיות בעלייה, להגיע למצב שלקחת את ההר (שהיצר הרע נמשל להר) ואיתו לעלות, שמכוח ההתעוררות לשלילה נתפלל שנזכה לרחמיו ולעשות רצונו.

שבת שלום
הר' נריה קטרי

מדור זה נכתב ע"י אברכי כולל 'דרך הבעל שם טוב', כי תורה אמיתית לא נשארת רק בבית המדרש - היא הולכת איתך לכל מקום

העלון מוגש בכבוד | לא לקרוא בתפילה

לע"נ: הודיה בת עידית | נועם בן ארז וענבה | יוחאי חי בן מרים הי"ד | שלמה בן ברכה ברטה | יונה נגמה בת שמעה | שרה בת מרים | דרור בן שרה | אשר בן אילנה ז"ל | לדיווג הגון: נועה ירין לוי הי"ו

ייעוץ והדרכה בדרך הבעש"ט

שלום בית
בניית הבית היהודי
עם הנגשת כלים מעשיים

חינוך ילדים
כלים מעשיים
לאתגרי הדור

התמודדות עם נפש האדם
מודעות פנימית,
התמודדות והעצמה

לפרטים ותיאום פגישה עם הרב שליט"א: שלומי כהן 050-3739010

זמני השבת

	כניסה	יציאה	ר"ת
חיפה	19:28	20:20	21:16
תל אביב	19:25	20:16	21:11
ירושלים	19:06	20:18	21:14
באר שבע	19:25	20:16	21:11

יו"ל ע"י עמותת "דרך הבעל שם טוב" ע. ר. 580660942 | עיצוב ועימוד: T.Nadar | בנק לאומי | סניף 856 | מ.ח 5335809 ע"ש 'דרך הבעל שם טוב' | קוד מוסד: 24791

פרשת השבוע על פי דרך הבעל שם טוב

הרב שי עטרי שליט"א

סוד ההצלחה

אני מאוד רוצה להצליח בחיים שלי, אני רוצה להצליח, אני רוצה לכבוש, להגיע ליעדים ולהגשים את החלומות שלי. יש לי חלומות גדולים, שאיפות גדולות, אבל אני בשטח לא תמיד רואה שזה מצליח, האם יש מתכון מסוים שיכול לתת לי את ההבטחה שאני אצליח? יש משהו שיכול לתת לי ביטחון להצלחה שלי?

אני לא רוצה להיות סתם בן אדם שחי בעולם שבעים שנה ונגמר. אני רוצה להצליח, אני רוצה להגיע לטופ, להישגים הכי גבוהים שיש. אבל אין לי כסף, אין לי יכולות, לא נולדתי למשפחה רבת אמצעים אז יש סיכוי שבכל זאת אצליח או שנגזר עליי לחיות חיים סטנדרטיים עם מינוס?

התשובה היא, כל בן אדם יכול להצליח ולעשות חיל, אבל זה דורש ממנו עבודה פנימית.

דהיינו, אם אתה רוצה הצלחה בשטח מבחינת פרנסה, ילדים מוצלחים, בית טוב, כל מה שאתה רק חולם, להגיע לשיאים הכי גבוהים שאתה רק רוצה - זה תלוי בעבודה הפנימית שלך עם עצמך. אם אדם לא עושה עבודה עם האישיות שלו אז גם בשטח עצמו לא תהיה לו הצלחה. למשל, אדם רוצה להצליח בבית שלו עם אשתו, שיהיה לו שלום בית אמיתי, אך אם הוא לא יעשה עבודה עם עצמו בבוא היום הבית שלו יקרוס גם אם בהתחלה זה היה נראה הכי נוצץ.

מאידך, אדם שעושה עבודה עם עצמו, גם אם ההתחלה הייתה לא טובה, העבודה תניב לו בסוף פירות והישגים מדהימים ומיוחדים בביתו שלו, בילדים שלו, בפרנסה שלו, בשלום הבית ובכל תחום בחיים שהוא יגע בו.

וזו בדיוק הפרשה שלנו. בפרשה, המרגלים טענו טענה מאוד פשוטה, הם באו לעם ישראל ואמרו: "אין לנו סיכוי לנצח את הענקים שיש בארץ, ארץ ישראל לא תהיה שלנו. זו ארץ אוכלת יושביה, ארץ מפחידה, ערים גדולות ובצורות... אין סיכוי שנגיע להישגים".

בטבע, טענו המרגלים שאין סיכוי והם צדקו. המרגלים לא היו אנשים פשוטים, אלא צדיקים גדולים, ככתוב בפסוק: "כולם אנשים ראשי בני ישראל המה" המרגלים צדקו - בטבע לא שייך שינצחו את הענקים, אז מה עושים?

סוד ההצלחה שלך הוא ברוחניות שלך ובעבודה הפנימית שלך עם עצמך.

(מתוך השיחה)

מובא בפרשה: "ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא" - כולם בוכים על כך שהוציאו אותם מארץ מצרים והיה עדיף למות שם. לכאורה, הם צודקים מיליון אחוז, אבל אולי בכל זאת יש דרך להצליח? אולי יש דרך לכבוש את היעד? אולי יש דרך כלשהי לקבל את ארץ ישראל?

התשובה היא - כן.

את הדרך מלמד אותנו יהודי בשם כלב בן יפונה. לכלב בן יפונה יש מסר בשפה מאוד מיוחדת ואנחנו ננסה ללמוד ולהבין אותה.

בפסוק ל' כתוב: "וַיַּהַס כָּלֵב אֶת הָעָם אֶל מֹשֶׁה" - עם ישראל מתחיל להתלהם ולבעבע וכלב בן יפונה מנסה להשתיק אותם, כדכתיב: **"וַיֹּאמֶר עָלֹה נַעֲלֶה וְיָרַשְׁנוּ אֹתָהּ כִּי יָכוֹל נוּכַל לָהּ".**

שימו לב, יש כאן לשון כפולה: "עלה נעלה" וירשנו אותה כי "יכול נוכל". מדוע כלב בן יפונה משתמש בכפל לשון - "עלה נעלה" ו"יכול נוכל"?

שאלה נוספת, מובא בפסוק: "ויהס כלב את העם אל משה" למה כתוב "אל משה"? למה לא כתוב "ויהס כלב את העם" וזהו?

עלה למעלה עלה

רבותיי, כתובה כאן נקודה מאוד חשובה לנו כיהודים על פי "דרך הבעל שם טוב".

אומר כלב בן יפונה: "עלה נעלה כי יכול נוכל" - דהיינו, ההצלחה שלנו תלויה אם אנחנו נעשה עלייה, אם אנחנו נעשה עבודה פנימית עם עצמנו אזי אנחנו נתרומם. היכולת שלנו כיהודים תלויה אם אני עושה עלייה עם עצמי. סוד ההצלחה הוא לא מבחינה פיזית, אלא אם אני דואג לעלות מבחינה רוחנית וזה מה שיביא לי את היכולת הפיזית לנצח את האויב שלי. כדי שתהיה לי היכולת להצליח מול האויבים שלי יש לכך הקדמה והיא העלייה האישית שלי: האם אני מתקדם בתפילה? האם אני מתקדם בעבודת המידות שלי? בנתינה? בחסד? בהארת פנים לזולת? **זו נקראת עלייה מבחינה אישית. אני בונה את עצמי וכך מתעלה רוחנית.**

הכוח של עם ישראל, אומר כלב בן יפונה, הוא לא פיזי, אלא **דווקא כוח רוחני. אותם יהודים שעושים עלייה עם עצמם מבחינה רוחנית ולוקחים על עצמם חיזוק ללמוד יותר, להתפלל יותר, לעשות יותר חסד, לגלות יותר אהבת ישראל - זה מה שמביא את סוד ההצלחה.**

סוד ההצלחה שלך הוא ברוחניות שלך ובעבודה הפנימית שלך עם עצמך.

אבל שאלתנו היא, מדוע כלב בן יפונה משתמש בכפל לשון במילים "עלה נעלה" המילה "עלה" הראשונה היא עלייה מבחינה רוחנית, אך מה לגבי המילה "נעלה"?

אם בן אדם עכשיו מחליט להתחזק בלימוד תורה מהיום, כלומר עד היום הוא לא קבע עיתים לתורה ומהיום הוא מתחיל לקבוע עיתים לתורה אז יש פה עליה אחת. דוגמה נוספת, אישה שעד היום לא הדליקה נרות שבת ומהיום היא מדליקה נרות שבת זו עליה, אבל זה לא מספיק כי יש פה גם את המילה "נעלה".

רבותיי, הבעל שם טוב אומר שאם אדם רק מתחזק ברובד הראשון שנקרא "עליה" ראשונה למשל, עד עכשיו לא קבעתי עיתים לתורה ומעכשיו אני קובע עיתים לתורה זו פסיעה ראשונה וזה יפה מאוד, אבל האם אתה זוקף את לימוד התורה לעצמך ואתה חושב שאתה קובע עיתים לתורה? אישה שהתחזקה בצניעות, האם היא אוחזת שהיא התחזקה בצניעות?

כשנולד בני הראשון, הגיע זמננו להאכיל אותו מטרנה. פעם אחת, בשעה שתים עשרה בלילה, הילד שלי התחיל לצרוח כי הוא היה רעב והתחלתי למלא את הבקבוק במטרנה ולפתע גיליתי שאין לי מספיק אבקה. פתחתי את הארון לראות האם יש לי עוד קופסת מטרנה אך לשווא. המטרנה נגמרה.

התקשרתי לחבר לשאול האם יש בשכונה גמ"ח מטרנות והוא ענה שכן.

דפקתי לגמ"ח מטרנה בבית בשעה שתים עשרה בלילה והם הביאו לי מטרנה בדיוק לגילו של בני. למחרת, הלכתי להחזיר לגמ"ח מטרנה קופסת מטרנה ולהגיד תודה רבה על המטרנה שהוא

מספר חדש ללא פרסומות לקו השיעורים!

כל מה שחשוב לכם
בדרך הבעל שם טוב

קו השיעורים העולמי של דרך הבעל שם טוב:
03-30-90900 | 1700-111-090 ללא פרסומות

מענה אנושי:
א'-ה' בין השעות 8:00-15:00
בטלפון: 055-9814913

להקדשת העלון ולתרומות:
052-225-8276

לקבלת העלון למייל:
office@baderech.co.il

מטפלת רגשית
052-7142046

להזמנת הרב לשיעורים
חייגו: 050-3739010

מוזמנים לפתיחת קבוצות:
אמונה | שלום בית | חינוך ילדים | תקשורת בין אישית | נפש האדם ועוד...

הביא לי. בעל הגמ"ח אמר לי: "למה לא, בשמחה, אנחנו פה בשבילכם. אם אתה מכיר עוד אברכים תספר להם שאנחנו פה בשבילם".

שאלתי אותו: "למה פתחת את הגמ"ח הזה?"

והוא השיב: "תמיד היה לי לב זהב רק שאני ואשתי לא ידענו במה לממש את הנתינה העצומה שיש לנו וכך עלה לנו רעיון שאת לב הזהב שלנו נממש בגמ"ח מטרנה כי יש פה מלא תינוקות בבני ברק וזה המצרך הכי נצרך פה".

אז יש פה יהודי יקר שעושה חסד אבל הוא זוקף זאת ללב הזהב שלו ושל אישתו. הוא אוחז שהוא כולו נתינה, שהוא אוהב לתת מכל הלב אז יצא שמכל הגמ"ח הזה למי מגיע מחיאות כפיים? לו ולאשתו. יוצא שהוא עשה רק עליה אחת, פתח גמ"ח חסד למטרנות אבל שכח את בורא עולם.

אתה צריך לעשות עליה ואחר כך לקחת את העליה שלך ולהעלות אותה אל השם: "אבא, תזכה אותי להכיר שכל גמ"ח המטרנה שיש לי בבית הוא לא שלי, אלא אלו הרחמים שלך".

אם אדם מתחזק ומחליט לקבוע עיתים לתורה וכל ערב הוא מתמיד ולומד תורה, אבל הוא אוחז שהוא אדם מתמיד, שהוא אדם עקבי ויציב, אז למי מגיעות מחיאות כפיים? למיודענו היקר.

אומר הבעל שם טוב: זאת גאווה והגאווה מהווה מחיצה בין האדם לבוראו.

לכן, אומר כלב: "עלה נעלה" - אתה צריך לעשות עלייה בלימוד התורה, בתפילה, בצניעות, במידות טובות, אבל לא להסתפק בעלייה הזאת אלא אחר כך לעלות את העלייה אל השם: "אבא, הצניעות שלי אלו הרחמים שלך. אבא, קביעת העתים לתורה שיש לי - זה אתה. אבא, מאור הפנים שלי לזולת זה ממך" כאמור: "כי ממאור פניך נתת לנו השם אלוקינו אהבה וחסד צדקה ורחמים ברכה ושלום". אנחנו נעשה את שתי העליות האלה ואז "עלה נעלה".

כתוב בתהילים: **"מי יעלה בהר השם ומי יקום במקום קודשו"**. פירוש, יש אנשים שעולים בהר השם אבל הם עלו וירדו. "ומי יקום במקום קודשו?" עלית להר ועכשיו תפקידך להישאר בפסגה, להחזיק חזק בקניינים שקנית.

כלב בן יפונה מלמד אותנו דבר נוסף וחשוב, בתחילת דבריו של כלב נאמר: "ויהס כלב את העם **אל משה". דהיינו** כדי לזכות ל"עלה נעלה" צריך שיהיה לך את משה רבנו, שיהיה לך רב או שתהיה לך רבנית מדריכה.

לצערי, ברגע שבחור ישיבה מתחתן הוא אומר "שלום" לכל הרבנים, הוא עושה מסיבת פרידה מכל הרבנים ומכל החברים. מעכשיו הוא חי לבד. מי שלא מחובר לצדיק או רב כמדריך צמוד הוא מסכן.

נאמר: "ויהס כלב את העם אל משה" - כלב בן יפונה אומר לעם: "עם ישראל, תתביישו לכם, אתם מפחדים מהענקים שנמצאים בארץ ישראל? הרי יש לנו את משה רבינו אז ממה אתם מפחדים? יש לנו פה את צדיק האמת". אם יש לך צדיק אמת או אם יש לך קשר לרבנית אין לך מה לפחד מאף אחד.

אבל כשהכבשה עוזבת את הרועה שלה ומתחילה לטייל זה בבחינת "תעיתי כשה אובד", היינו, שה שאיבד את הקשר מהרועה שלו.

דוד המלך אומר בתהילים "מזמור לדוד השם רועי לא אחסר" כל עוד ואני מחובר לרועה שלי לא חסר לי כלום ומי זה הרועה של עם ישראל? הצדיק משה רבינו. כל כך חשוב לשמור על קשר עם רב, עם מורה דרך.

כששומרים על קשר זה החוט המקשר בין הרועה לתלמיד.

אני הייתי שנים משגיח בישיבות. ברוך השם זכיתי לברכה של רבי אשר להיות משגיח בישיבות וכך זכיתי להרבה תלמידים. אני רוצה רק להגיד לכם שאותם תלמידים שנשארו איתי בקשר עוד מתקופת היותי המשגיח שלהם וגם נשארו איתי בקשר אחרי החתונה שלהם - יש להם הצלחה וברכה. לא בגללי, אלא בגלל שהם שומרים על קשר. אבל אותם תלמידים שלמדו אצלנו בישיבה ולאחר החתונה נעלמו עקבותיהם, פגשתי אותם עם השנים וראיתי שהם כבר לא באותו מקום, אין להם את אותה רוחניות, לא אותן שאיפות בעבודת השם ולא אותה עבודת המידות. הניסיון הראה שמי ששמר על קשר עם רבותיו זכה להצלחה גשמית ורוחנית.

יהי רצון שנזכה כולנו ללכת בדרך האמת, אמן כן יהי רצון.

שבת שלום.

פרשת שלח

לכבוד ידידי היקר ... הי"ו

"אֶרֶץ אֹכֶלֶת יוֹשְׁבֶיהָ הִיא" (במדבר פרק י"ג) - כך אמרו המרגלים על ארץ ישראל.

ונראה לומר בעזרת ה' יתברך שכידוע תפקידו של האדם להיות בבחינת "מְהַלֵּךְ" בעולם הזה, כפי שאמר הקב"ה לאברהם אבינו בציווי הראשון "לֶךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ" (בראשית פרק י"ב) דהיינו שאמר לו "תמיד תהיה במצב של הליכה והתקדמות בעבודת ה', אל תעמוד במקום אחד".

אדרבא - כתוב "אֹרַח חַיִּים לְמַעְלָה לְמַשְׂכִּיל לְמַעַן סוּר מִשְּׁאוֹל מָטָּה" (משלי פרק ט"ו), וביאר הגר"א "שהאדם נקרא 'הולך' שצריך לילך תמיד מדרגה לדרגה, ואם לא יעלה למעלה ירד מטה מטה חס ושלום, כי בלתי אפשר שיעמוד בדרגה אחת, וזהו 'אֹרַח חַיִּים לְמַעְלָה' כדי שלא יטה לרדת למטה שאולה" (ביאור הגר"א על משלי).

וניתן לבאר את דברי הגר"א על פי דרך הבעש"ט.

"אֹרַח חַיִּים" - דהיינו דרך החיים של המשכיל היא "לְמַעְלָה", כלומר שזוקף ומעלה את כל הצלחותיו אל ה' ולא לוקח אותם לעצמו - שזה שורש עניין הגאווה והגַּדְלוּת - שנעשה נפרד ומרוחק מהסיעתא דשמיא ומהשמירה של ה', ואז "אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו" (קידושין דף ל' ע"ב), וממילא "לְמַעַן סוּר מִשְּׁאוֹל מָטָּה", מציאות האדם זה "מִשְּׁאוֹל מָטָּה" - שמצד עצמו הרי שהוא כולו שלילי וחסר אונים, הוא נשאב למהותו ל"שְׁאוֹל מָטָּה", ולכן ה"מַשְׂכִּיל" שמכיר את האמת שלו מחפש תמיד למצוא את ה' בכל נקודה ונקודה ונלחם שלא ללכת בדרך הגאווה כדי שרחמי ה' לא יעזבו אותו.

וממילא ארץ ישראל נקראת "אֶרֶץ אֹכֶלֶת יוֹשְׁבֶיהָ" - כלומר אותם אלה שיושבים על מקומם ומרגישים טוב עם עצמם, הם לא נלחמים להיות תמיד בהליכה והתקדמות כלפי מעלה - כלפי הקב"ה, אזי ארץ ישראל לא יכולה לסבול אותם והיא "אֹכֶלֶת" את "יוֹשְׁבֶיהָ" - כלומר הירידה הרוחנית בארץ ישראל היא לאותם אלה שלא עושים עבודה עם עצמם, להתחבר ולהכיר ברחמי ה' אלא זוקפים את הטוב לעצמם, הם "יושבים" בארץ, ולכן הרי שהם מהר מאוד ימצאו את עצמם יורדים מטה מטה.

וזה מה שאומרים כל יום בתפילת העמידה "וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה" - המילה "כֹּל" רומזת להצלחה, כפי שאומרים בברכת המזון "הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ ... בַּכֹּל מִכֹּל כֹּל", וכן "וַה' בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל" (בראשית פרק כ"ד) וכן אמר יעקב "וְכִי יֶשׁ לִי כֹּל" (שם פרק ל"ג).

ועל זה אנחנו אומרים בתפילה "וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה", כלומר גם כשאני זוכה לבחינת "כֹּל" - שזה בחינת הצלחה - שלא אקח את ההצלחה הזאת לעצמי אלא "וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה" - שאכיר שההצלחה היא גילוי שכינה וכי כעת ה' מצליח דרכי, **הקב"ה מוביל דרכי את ההצלחה שלו** ואני רק צינור שדרכו עוברת ההצלחה של ה'.

וכשהולכים כך זוכים מיד ל"פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי" (תפילת העמידה) - האמונה וההכרה שה' הוא המזכה אותי לעשות מצוות מחברת אותי לעולם הרוחני, וממילא שם יש אהבת התורה ואהבת המצוות.

לקוח מתוך הספר "אגרות הדרך"
מאת הרב שי עטרי שליט"א
לרכישה חייגו: ר' אברהם 052-2258276

כולל ערב של דרך הבעש"ט
אין לך אדם שאין לו שעה
אנו מזמינים אתכם להצטרף אלינו באווירה מרוממת ומאירה.
בית המדרש "פני אהרון", רחוב האדמו"ר מקוצק 20, בני ברק
ימי פעילות: א' - ה' | 21:00-22:30
כיבוד ושתיה חמה בשפע!

בואו תהיו שותפים
זכות התורה הטהורה יכולה להיות שלכם!
אנו מעניקים אפשרות להקדיש את לימוד הערב
• רפואה שלמה • עילוי נשמת • נשמת יקיריכם • שפע ופרנסה
הפכו את התורה של הכולל – למגן האישי שלכם ושל משפחתכם.
לפרטים על מסלולי ההקדשה
052-2258276

שׁוּם דָּבָר לֹא בָּטוּחַ פֶּרֶק ד'

אָבִיו הָעֵיר שֶׁל יוֹסִי מִשְׁתּוֹקֵק לָצֵאת מֵהַבַּיִת וּלְהִשְׁתַּתֵּף בְּשִׁעוּרֵי תּוֹרָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, אֲבָל הוּא מְפַחֵד לִנְסֹעַ בַּתַּחְבּוּרָה הַצִּבּוּרִית. יוֹסִי חוֹלֵם לַעֲזֹר לוֹ. הוּא אוֹסֵף כֶּסֶף כְּדֵי שֶׁיּוּכַל בְּבוֹא הָעֵת לִלְמֹד וְנִהְיֶה וְלַהֲסִיעַ אֶת אָבִיו לְאָן שֶׁיִּרְצֶה. בְּגִיל שֵׁשׁ עָשְׂרֵה וָחֵצִי הוּא מַתְחִיל לִלְמֹד וְנִהְיֶה, וְהַמּוֹרֶה מַשְׁפִּיל אוֹתוֹ כָּל הַזְּמַן. לְאַחַר שֶׁיּוֹסִי נִכְשָׁל בִּשְׁנֵי טֶסְטִים, הוּא מַחְלִיט לִלְמֹד אֵצֶל מוֹרֶה וְנִהְיֶה אַחֵר.

בָּדָרְךְ לִתְפִלַּת מִנְחָה, פָּגַשׁ יוֹסִי שָׁכֵן נָחְמָד. "אַתָּה מַכִּיר מוֹרֶה נְהִיגָה טוֹב?" הִתְעַנְיֵן יוֹסִי. "לָמַדְתִּי אֵצֶל מוֹרֶה שֶׁהִשְׁפִּיל אוֹתִי כָּל הַזְּמַן. עַכְשָׁו אֲנִי מְחַפֵּשׂ מוֹרֶה חָדָשׁ, שֶׁיִּתְיַחֵס אֵלַי בְּצוּרָה יָפָה וּמְכֻבָּדֶת וְלֹא יוֹרִיד אֶת הַבִּטָּחוֹן הָעַצְמִי שֶׁלִּי. יֵשׁ לְךָ רַעְיוֹן?"

"בֶּטַח!" הִתְלַהֵב הַשָּׁכֵן, "בְּדִיּוּק עָכְשָׁו סִיַּמְתִּי לִלְמֹד נְהִיגָה אֵצֶל מוֹרֶה מְיֻחָד מְאוֹד! הוּא מַתְאִים בְּדִיּוּק בִּשְׁבִילְךָ! הוּא מְלַמֵּד בְּצוּרָה נִפְלָאָה וְהַמְחִיר שֶׁהוּא גּוֹבֶה - זוֹל יַחֲסִית. הוּא אָמְנָם צָעִיר, בֶּן שְׁלוֹשִׁים וְחָמֵשׁ, אֲבָל הוּא בֶּן אָדָם מְדֻהִים! אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁהוּא יִסְכִּים לְקַבֵּל אוֹתְךָ. אֶתֵּן לְךָ אֶת מִסְפַּר הַטֶּלֶפוֹן שֶׁלּוֹ, וּכְשֶׁתְּדַבֵּר אִתּוֹ - תַּגִּיד לוֹ שֶׁאֲנִי הִמְלַצְתִּי שֶׁיְּקַבֵּל אוֹתְךָ. מְקַוֶּה שֶׁזֶּה יַעֲזֹר".

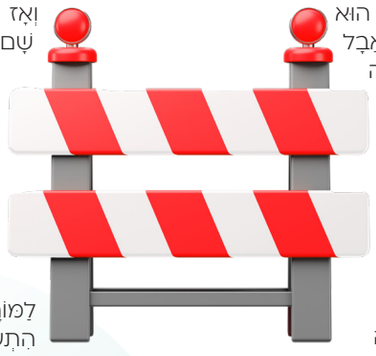

הַשָּׁכֵן הִקְרִיא לְיוֹסִי אֶת מִסְפַּר הַטֶּלֶפוֹן שֶׁל הַמּוֹרֶה שְׁלֹמֹה יוּנְדַאי, וְיוֹסִי רָשַׁם אוֹתוֹ. הוּא קִוָּה שֶׁיִּצְלִיחַ לְהִתְקַבֵּל לִלְמֹד אֶצְלוֹ, וְשֶׁהַפַּעַם תִּהְיֶה לַמּוּדִים שֶׁלּוֹ תּוֹצָאָה שֶׁתַּצְדִּיק אֶת הַמַּאֲמָצִים וְאֶת הַכֶּסֶף

יוֹסִי לֹא חִכָּה אֲפִלּוּ לְרֶגַע, וּמִיָּד כְּשֶׁנִּפְרַד מֵהַשָּׁכֵן, הִתְקַשֵּׁר לְמוֹרֶה הַנְּהִיגָה. "שָׁלוֹם, מְדַבֵּר יוֹסִי סוּבָּארוּ, הִגַּעְתִּי לִשְׁלֹמֹה יוּנְדַאי?"

"כֵּן, שָׁלוֹם וּבְרָכָה, מִי אַתָּה?"

יוֹסִי כִּחְכֵּחַ בִּגְרוֹנוֹ. "שָׁכֵן שֶׁלִּי שָׁלַח אוֹתִי אֵלֶיךָ, הוּא אָמַר לִי שֶׁאַתָּה מוֹרֶה נְהִיגָה טוֹב וְהֵמְלִיץ עָלֶיךָ מְאוֹד. אַתָּה יָכוֹל לְקַבֵּל אוֹתִי לִלְמֹד אֶצְלְךָ?"

הַמּוֹרֶה הַשִּׁיב בְּחִיּוּב וְהֵם סִכְּמוּ עַל הַמְּחִיר וְקָבְעוּ לְהִפָּגֵשׁ לְמָחָרָת.

הַשָּׁכֵן לֹא הִגְזִים בְּכָל בַּשְּׁבָחִים שֶׁחָלַק לְמוֹרֶה. כְּבָר מֵהָרֶגַע הָרִאשׁוֹן, יוֹסִי הֵבִין שֶׁשְּׁלֹמֹה יוּנְדַאי הוּא בָּאֱמֶת אָדָם טוֹב וְחָבִיב. הוּא קִבֵּל אֶת פָּנָיו שֶׁל יוֹסִי בְּחִיּוּךְ גָּדוֹל, וְלֹא הִפְסִיק לְהַחֲמִיא לוֹ עַל כָּל פְּעֻלָּה שֶׁעָשָׂה. "יָפֶה מְאוֹד, אַתָּה נוֹסֵעַ בְּצוּרָה מְעֻלָּה! כָּל הַכָּבוֹד! רוֹאִים שֶׁאַתָּה מֵבִין וְשֶׁאַתָּה בָּעֲנָיָנִים..."

הָעִידּוּדִים שֶׁשְּׁלֹמֹה יוּנְדַאי שָׁפַךְ עַל רֹאשׁוֹ שֶׁל יוֹסִי, גָּרְמוּ לַתַּלְמִיד הַמִּתְּגָעֶת לְמַצְמֵץ בְּחֹסֶר אֲמוּן. זֶה אֲמִתִּי? אֲנִי חוֹלֵם אוֹ שֶׁבֶּאֱמֶת קַיָּם מוֹרֶה כָּזֶה בַּמַּצִּיאוּת?! תְּהָה יוֹסִי לְעַצְמוֹ בְּפַלְיאָה.

הַחִזּוּקִים מִצִּדּוֹ שֶׁל הַמּוֹרֶה לֹא פָּסְקוּ גַּם כְּשֶׁיּוֹסִי הָיָה עוֹשֶׂה טָעוּיוֹת. "לֹא נוֹרָא", הוּא הָיָה אוֹמֵר לוֹ, "כֻּלָּם טוֹעִים לִפְעָמִים, הָעִקָּר שֶׁאַתָּה מִשְׁתַּדֵּל וּמִתְאַמֵּץ!"

כָּךְ, הִמְשִׁיךְ הַמּוֹרֶה לְעוֹדֵד אֶת יוֹסִי בְּכָל שִׁעוּר מֵחָדָשׁ. כַּעֲבֹר כַּמָּה שִׁעוּרִים שֶׁבָּהֶם יוֹסִי נֶהֱנָה מְאוֹד, הִצִּיעַ לוֹ הַמּוֹרֶה שְׁלֹמֹה יוּנְדַאי לָגֶשֶׁת לְטֶסְט נוֹסָף. "יֵשׁ סִכּוּי גָּדוֹל שֶׁאַתָּה תַּצְלִיחַ!" אָמַר לוֹ הַמּוֹרֶה בְּחֹם. יוֹסִי חִיֵּךְ. אֵיזֶה הֶבְדֵּל גָּדוֹל יֵשׁ בֵּין הַמּוֹרֶה הַקּוֹדֵם שֶׁלּוֹ לְבֵין הַמּוֹרֶה הַנּוֹכְחִי... הוּא לֹא הָיָה יָכוֹל לִשְׂכֹּחַ אֶת הַמּוֹרֶה הַזָּקֵן שֶׁכָּל הַיּוֹם רַק יָרַד עָלָיו, וְלֹא הִצְלִיחַ לְהַמְנַע מֵהַהַשְׁוָאָה לַמּוֹרֶה הֶחָדָשׁ שֶׁרַק מְעוֹדֵד אוֹתוֹ שֶׁהוּא בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יַצְלִיחַ.

קָבְעוּ לוֹ תַּאֲרִיךְ לְטֶסְט, וְיוֹסִי חִכָּה לוֹ בְּצִפְיָה וּבִתְקָוָה. בַּיּוֹם הַמְיֻחָל, הוּא נִכְנַס לְרֶכֶב בְּלֵב דּוֹפֵק וְהִתְחִיל לִנְסֹעַ. לִקְרַאת סוֹף הַמִּבְחָן, בְּצַעַ יוֹסִי פְּנִיַּת פַּרְסָה וְאָז טָפַח עַל מֵצְחוֹ. הָיָה אָסוּר לַעֲשׂוֹת שָׁם פְּנִיַּת פַּרְסָה! שׁוּב הוּא לֹא שָׂם לֵב!

יוֹסִי חָזַר הַבַּיְתָה בּוֹכֶה וּמִתְסַכֵּל. "אַבָּא אַתָּה לֹא תַּאֲמִין! נִכְשַׁלְתִּי שׁוּב!!" אַבָּא שֶׁלּוֹ נָאֲנַח וְלָטַף אֶת כְּתֵפָיו. "אוֹי, עָצוּב לִי בִּשְׁבִילְךָ. אֲנִי יוֹדֵעַ כַּמָּה אַתָּה מִתְאַמֵּץ וְאֵיזוֹ אַכְזָבָה זוֹ בִּשְׁבִילְךָ בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ..."

יוֹסִי נִגֵּב אֶת דְּמָעוֹתָיו וְהִתְקַשֵּׁר לְמוֹרֶה שְׁלֹמֹה יוּנְדַאי. "נו, אֵיךְ הָיָה?" הִתְעַנְיֵן הַמּוֹרֶה בְּחִבָּה. "נִכְשַׁלְתִּי", הֵשִׁיב יוֹסִי בְּשֶׁפַל קוֹל, בְּצַעְתִּי פְּנִיַּת פַּרְסָה בְּמָקוֹם שֶׁהָיָה אָסוּר לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה".

"לֹא נוֹרָא, יוֹסִי", הֵשִׁיב הַמּוֹרֶה בֶּאֱמֶת, "אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ לִנְהֹג מְצֻיָּן. אַתָּה בָּחוּר טוֹב וְכִשְׁרוֹנִי, וְאַתָּה מִשְׁתַּדֵּל וּמִתְאַמֵּץ! אַתָּה תִּרְאֶה שֶׁבְּמִבְחָן הַבָּא אַתָּה תַּצְלִיחַ, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם!"

יוֹסִי לָמַד כַּמָּה שִׁעוּרִים נוֹסָפִים, לִפְנֵי שֶׁנִּקְבַּע לוֹ טֶסְט נוֹסָף. הוּא הִגִּיעַ לַטֶּסְט כְּשֶׁבִּלְבּוֹ קְצָת פָּחוֹת הִתְרַגְּשׁוּת. הוּא כְּבָר הִתְרַגֵּל לַתַּהֲלִיךְ הַמְיֻגָּע שֶׁבְּסוֹפוֹ הוּא נִכְשָׁל. וּבְכָל זֹאת, הַתִּקְוָה עֲדַיִן מִלְּאָה אֶת לִבּוֹ. מִי יוֹדֵעַ, אוּלַי הַפַּעַם יַצְלִיחַ?

אֲבָל בְּמַהֲלַךְ הַטֶּסְט הַזֶּה, כְּשֶׁיּוֹסִי הִתְבַּקֵּשׁ לְהַחֲנוֹת אֶת הָרֶכֶב, הוּא לֹא שָׂם לֵב וְהֶחֱנָה אוֹתוֹ לְיַד מִדְרָכָה שֶׁמְּסֻמָּנֶת בְּאָדֹם לָבָן...

כְּשֶׁיּוֹסִי קִלֵּט אֶת הַטָּעוּת שֶׁלּוֹ, הָיָה מְאֻחָר מִדַּי, וְשׁוּב הוּא חָזַר הַבַּיְתָה כְּשִׁדְּמָעוֹת בְּעֵינָיו.

הַאִם יוֹסִי יַצְלִיחַ אֵי פַּעַם לְקַבֵּל רִשָּׁיוֹן נְהִיגָה, אוֹ שֶׁיִּתְיָאֵשׁ בֵּינְתַיִם?

הֶמְשֵׁךְ יָבוֹא בעז"ה בְּשָׁבוּעַ הַבָּא

לְהִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ סִדּוּר

בְּעֵירָה קְטַנָּה וּשְׁקֵטָה בְּשֵׁם סְטְרִיקוֹב, הָיָה גֶּר צַדִּיק גָּדוֹל בְּשֵׁם הָרַב מִסְטְרִיקוֹב.

כֻּלָּם אָהֲבוּ לִשְׁמֹעַ אֶת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַמְּתוּקִים שֶׁלּוֹ, וּבְמִיְחָד הַיְלָדִים, שֶׁהָיוּ מִתְאַסְּפִים סְבִיבוֹ בְּעֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ.

בְּעֶרֶב שַׁבָּת אֶחָד, בֵּית הַכְּנֶסֶת הָיָה מָלֵא בְּאוֹר נֵרוֹת וּבְנִגּוּנֵי שַׁבָּת נָעִימִים. הַמִּתְפַּלְּלִים עָמְדוּ מוּכָנִים לְתִפִלַּת קַבָּלַת שַׁבָּת, אֲבָל הָרַב מִסְּטְרִיקוֹב שָׁם לֵב לְדָבָר חָשׁוּב.

הוּא הִבִּיט בַּאֲנָשִׁים בְּעֵינַיִם טוֹבוֹת וְאָמַר בְּקוֹל רָם:

"בְּבַקָּשָׁה מִכֶּם, יְהוּדִים יְקָרִים, תִּתְפַּלְּלוּ מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר."

הַיְלָדִים הִסְתַּכְּלוּ זֶה עַל זֶה בְּפַלְיאָה. לָמָּה זֶה כָּל כָּךְ חָשׁוּב?

הָרַב חִיֵּךְ וְהֶמְשִׁיךְ לְסַפֵּר:

"בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַשָּׁבוּעַ, אֲנָשִׁים יוֹצְאִים לַשּׁוּק וְלָרְחוֹבוֹת כְּדֵי לַעֲבֹד וּלְהָבִיא פַּרְנָסָה הַבַּיְתָה. וּבַדֶּרֶךְ, הָעֵינַיִם רוֹאוֹת הַרְבֵּה דְּבָרִים שֶׁלֹּא תָּמִיד טוֹב לְהִסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶם. לִפְעָמִים הָעֵינַיִם מִתְבַּלְבְּלוֹת, וְהַלֵּב נַעֲשֶׂה קָצַת רָחוֹק מֵהַקְּדֻשָּׁה."

אַחַד הַיְלָדִים הִקְטַנִּים שָׁאַל:

"אֲז מָה עוֹשִׂים, רַבִּי?"

הָרַב הֵרִים אֶת הַסִּדּוּר שֶׁלּוֹ בַּעֲדִינוּת וְאָמַר:

"כְּשֶׁיְּהוּדִי מִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר, הוּא מִסְתַּכֵּל עַל הָאוֹתִיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת. הָאוֹתִיּוֹת הָאֵלּוּ אֵינָן סְתָם דְּיוֹ עַל נְיָר – הֵן אוֹר קָדוֹשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. הֵן נִכְנָסוֹת אֶל הַלֵּב וּמְאִירוֹת אֶת הָעֵינַיִם בְּקְדֻשָּׁה."

הַיְלָדִים הִתְקָרְבוּ לְהַקְשִׁיב.

"וּכְשֶׁהָעֵינַיִם מִתְמַלְּאוֹת בְּאוֹר שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה," הִמְשִׁיךְ הָרַב, "קַל יוֹתֵר לִשְׁמֹר עֲלֵיהֶן מִדְּבָרִים שֶׁאֵינָם טוֹבִים. הָאוֹתִיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת מַזְכִּירוֹת לְאָדָם שֶׁהוּא בֵּן שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים."

אַחַר כָּךְ פָּתַח הָרַב אֶת הַסִּדּוּר וְהֵרָאָה לַיְלָדִים אֶת הַשּׁוּרוֹת הַיְפוֹת.

"הָאוֹתִיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת," אָמַר בְּשֶׁקֶט, "הֵן כְּמוֹ מִכְתָּב מְיֻחָד שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא חָקַק בְּלֵב שֶׁל כָּל יְהוּדִי. לִפְעָמִים הַמִּכְתָּב הַזֶּה מִסְתַּתֵּר עָמֹק מְאוֹד, אֲבָל כְּשֶׁמִּסְתַּכְּלִים בְּסִדּוּר וּמִתְפַּלְּלִים בְּכַוָּנָה – הוּא מִתְעוֹרֵר וּמֵאִיר מְחָדָשׁ."

הַיְלָדִים הִבִּיטוּ בְּאוֹתִיּוֹת הַשְּׁחוֹרוֹת שֶׁעַל הַדַּף הַלָּבָן, וּפִתְאוֹם הִרְגִּישׁוּ כְּאִלּוּ הֵן מַמָּשׁ נוֹצְצוֹת.

מֵאוֹתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת, הַיְלָדִים בָּעֵירָה הִשְׁתַּדְּלוּ תָּמִיד לְהִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר וּכְשֶׁהָיוּ פּוֹתְחִים אוֹתוֹ, הֵם נִזְכְּרוּ בְּדִבְרֵי שֶׁל הָרַב מִסְּטְרִיקוֹב –

שֶׁהָאוֹתִיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שׁוֹמְרוֹת עַל הָעֵינַיִם, מְאִירוֹת אֶת הַלֵּב, וּמְקָרְבוֹת כָּל יְהוּדִי אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

לְהַאֲזָנָה לַסִּפּוּר בְּקוֹ "יְלָדִים בַּדֶּרֶךְ": חִיְגוּ 220-111-1700 וּבְחֲרוּ אֶת מִסְפַּר הַסִּפּוּר הַמּוֹפִיעַ בָּעָנָן שֶׁמֵּעַל הַכּוֹתֶרֶת.

אין בית שלא קו הילדים!

במחיר קו אחד בלבד

פותחים את הקווים לכל בני הבית!

להצטרפות חייגו: 220-111-1700

19 ₪ בלבד

חדש! מספר הקו ללא פרסומות!

מאות סיפורים מהמאגר מונגבו!

*שימו לב במידה ואיננו יכולים לעמוד בתשלומים, אנא צרו עמנו קשר. אנחנו פותחים לכולם את הקווים